

SUOMEN KANSAN
SEIKKAILUSATUJA

KIRJOITTANUT
IIVO HÄRKÖNEN

KUVITTANUT
RUDOLF KOIVU

SUOMEN KANSAN
SEIKKAILUSATUJA

*Suomen kansan satuja lapsille
ja nuorisolle*

Kolmas sarja:

Seikkailusatuja

Näköispainos ntamo 2012

ISBN 978-952-215-331-9

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

www.ntamo.net

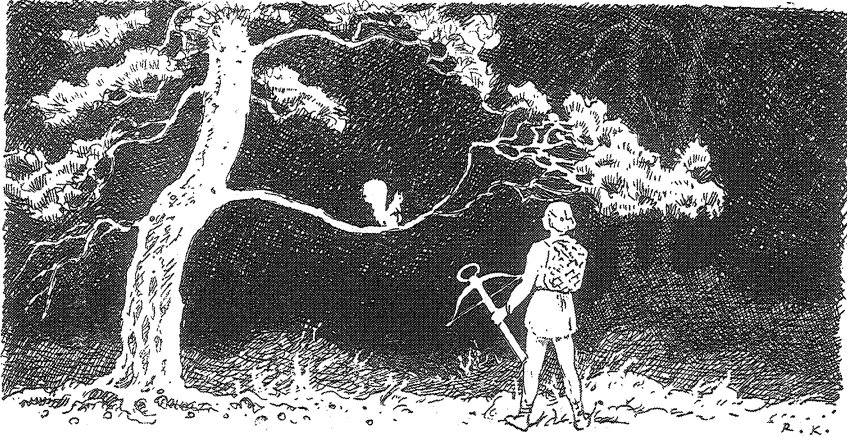
SUOMEN KANSAN SEIKKAILUSATUJA

KIRJOITTANUT
IIVO HÄRKÖNEN

KUVITTANUT
RUDOLF KOIVU

NELJAS, 1. PAINOKSEN MUKAAN
UUDISTETTU PAINOS

OSAKEYHTIÖ VALISTUS
HELSINKI

---

*Jokin määrä tekstikuvia on otettu taiteilija Onni Muusarin kuvittamista
kokoelman aikaisemmista painoksista.
(Kuvien merkinä O. M.)*

Mikko Mieheläinen.

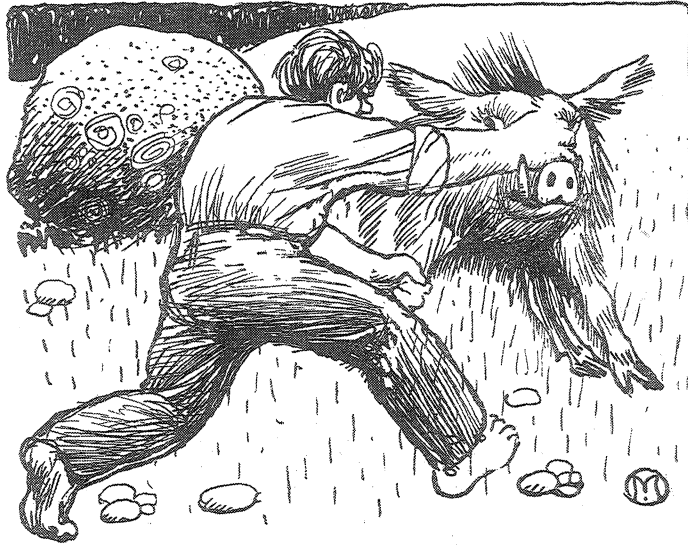
I.

Syntyipä kerran ukolle ja akalle poika. Tälle pantiin nimeksi Mikko Mieheläinen. No, kun hän kasvoi suuremmaksi, tuli hänestä mies nimensä mukainen.

Hänestä varttui ylen vahva ja väkevä mies. Jo pienenä poikasena pelotti hän leikkitovereitaan ja vanhempiaan suurella voimallaan ja äkkipikaisuudellaan. Kun hän mihin suuttui, tarttui hän siihen ja väänsi sen hetkessä kappaleiksi. Kukaan ei uskaltanut vastustella häntä, ei sanoa häntä vastaan. Suuremmaksi kasvettuaan tuli hän sitäkin pelättävämmäksi.

Tämän vuoksi halusivat vanhemmat kaikin tavoin päästä hänestä. He rupesivat miettimään keinoja, joilla saisivat hänet raivatuksi tieltään.

Lähetettiinpä hänet paha metsäsikaa pyydystämään Hiiden kankaalta. Toivottiin, että kun hän sinne menee, niin tuo äkäinen peto survoo hänet siinä tuokiassa kuoliaaksi. No, Mikko lähti. Kun hän saapui Hiiden kankaalle ja näki äkäisen otuksen pitkine hampaineen ja terävine piikkeineen, hyökkäsi hän kuin nuoli sen kimppuun, tarttui sen kuonoon ja jalkoihin ja murjoi sen silmänräpäyksessä hengettömäksi. Ei hän sillä matkalla joutunut surman suuhun.

— Lähetettiinpä hänet pahaa metsäsikaa pyydystämään —

No, lähetettiin hänet pahaa vesisikaa pyytämään Hiiden joesta. Sillä tiellä hän varmaan joutuu turmioon, ajateltiin. Se on sellainen peto tuo Hiiden joen vesisika. No, lähti Mikko. Hän otti mukaansa pitkän teräväpiikkisen keksin ja pikkuveljensä vanhan vaatekerran. Tultuaan Hiiden joelle täytti hän vaatekerran sammalilla ja oksilla ja asetti sen pojannäköisenä istua kököttämään joen rannalle. Itse asettui hän keksineen suuren puun taakse lähelle rantaa.

Kun vesisika saapui joen rannalle, jossa pojannäköinen istua kökötti, hyökkäsi se kiivaasti kököttäjää kohti. Mutta silloin Mikko syöksyi puun takaa esiin ja iski sikaa keksillä kuonoon. Siihen paikkaan kuoli vesisika.

No, lähetettiin hänet sitten Hiiden haukkaa pyytämään Hiiden aholta. Sillä tiellä hän varmasti häviää, toivottiin. Se on sellainen otus tuo Hiiden haukka, ja sen oleskelupaikkakin on semmoinen. Mitenkä Mikolle sillä matkalla kävi, siitä kertoo sadun jatko.

Kun Mikko lähti kulkemaan Hiiden aholle, tapasi hän ensi päivänä matkallaan kummallisen miehen. Se istui lammin rannalla ja onki ongella, jossa oli kokkohonka vapana ja suuri lehmä syöttinä. Mikkoa ihmetytti tuo näky. Hän ei voinut olla pysähtymättä ja tokaisematta miehelle:

— Ohoh, onpa sinulla vehkeet! Mahtaa sinulla olla voimia, kun tuollaisia esineitä onkiessasi käytät.

— Ka, onhan näitä, vastasi mies, — vaan eivät nämä ole vielä mitään. Mikko Mieheläisellä sitä vasta kuuluu voimia olevan. Se vasta kuuluu olevan väkevä mies.

— Vai niin, arveli Mikko. — No, mitä sanoisit, jos hän tulisi vastaasi? Mitä tekisit?

— Heti mukaansa lähtisin. Kelpaa sellaisen miehen matkassa kulkea.

— No, tee se sitten. Minä olen se Mikko.

— Vai sinä! No, jo minä arvelin. Minne sinä menet?

— Hiiden haukkaa ampumaan.

— Vuotahan kotvanen. Paikalla olen matkassa.

Mies heitti ongintansa ja lähti Mikon mukaan.

No, he astuvat kahden miehen sen päivän, tulee toisenä päivänä heitä vastaan mies, joka mäen kumpuralla seisoo, pitää kahta kalliota käsissään ja niitä vastakkain kalkuttelee. Hämmästyttää se ensin matkalaisia, mutta sitten siihen seisahtuvat ja sanovat sille voimamiehelle:

— Onpa sinulla voimia!

— Ka, onhan näitä, vaan mitä ne ovat sen rinnalla, mitä Mikko Mieheläisellä on.

— No, mitä sanoisit, jos hän sattuisi vastaasi tulemaan? kysyy Mikko.

— Paikalla mukaansa lähtisin.

— No, tee se; minä olen se Mikko.

— Minne sinä menet?

— Hiiden haukkaa ampumaan.

— Paikalla lähden.

Lähdetään siitä kolmin miehin Hiiden aholle kulkemaan.

Tullaan sinne, nähdään se ammuttava otus siellä eräässä puussa istua kököttämässä. Käydään sitä miehissä ampumaan. Ammutaan kolme päivää peräkkäin, ei osata. Aina osuu nuoli ohi.

Tulee heille jo kova nälkä. Pitäisi saada syötävää.

Kuljeskelee siinä lähistöllä suuri karja. Kun se oli ilman isäntää, päättivät he kaataa karjasta lehmän ja keittää sen syötäväksi. Kaatoivat sen; toiset lähtivät tarkastelemaan seutua, yksi jäi keittäjäksi, se kokkohongallaonkija.

Kun keitto sai valmiiksi, tuli keittäjän luo paha vieras. Se oli ilkeä vuoreneukko ja vaati keittoa syötäväkseen. Mies ei olisi antanut, mutta eihän siinä auttanut. Eukko söi kuin söikin keiton. Sitten painui se takaisin vuoreen.

Keittäjälle tuli kova hätä, kun näin oli käynyt. Mitäs nyt syötät kumppaneille, kun akka söi keiton. No, ei keinoksi muuta kuin ruveta luista ja vedestä uutta keittoa keittämään.

Kun kumppanit tulivat tarkastusmatkaltaan ja rupesivat syömään, oli keitto heistä vetistä ja mautonta. Kovin he kummastelivat sitä, mutta eihän siinä auttanut, täytyi syödä vain. Nälkä oli kova. Eihän se keitto kummasteluista parantunut. Keittäjä ei mitenkään ruvennut antamaan selvitystä keiton kehnoudesta.

Ammuttiin siitä taas haukkaa pari päivää, taas tuli nälkä.

Silloin kaadettiin toinen lehmä ympäristöllä kuljeksi-vasta karjasta, ja se kallionkalkuttaja-mies jäi nyt keittämään. Toiset lähtivät seutua tarkastamaan.

Kun keitto sai valmiiksi, tuli taas se vuorenakka vaatimaan keittäjältä keittoa syötäväkseen. Ei olisi keittäjä antanut, mutta ei jaksanut vastustaa. Annettava oli.

Kun kumppanit tulivat tarkastusmatkaltaan, oli keitto taas kovin vetistä. Onkija-mies arvasi asian, mutta ei virkkanut mitään, eikä keittäjäkään sitä ilmaissut. Niin täytyi taas syödä keitto sellaisenaan.

Seuraavana päivänä jäi Mikko Mieheläinen keiton keittäjäksi.

Kun keitto tuli valmiiksi, tuli taas se vuorenakka vaatimaan keittäjältä keittoa syötäväkseen. Mutta Mikko Mieheläinen sanoi, että on sillä parempiakin syöjiä ja tarttui akkaan ja löi sen kappaleiksi kallionjuureen.

Kun kumppanit tulivat tarkastusmatkaltaan, oli keitto makeata ja hyvää. Arvelivat he kysyä syytä siihen, mutta eivätpä kuitenkaan halunneet tiedustaa.

Syötyä Mikko kertoi asian kysymättä.

Hän ilmoitti, ettei se akka ainakaan neljättä kertaa tule keittoa vaatimaan. Se on kappaleina tuolla kallion juuressa.

— Lähtekää vaikka katsomaan!

Mutta kun he menivät katsomaan, ei siellä ollutkaan mitään eukkoa.

— Ahaa, se on vironnut ja mennyt tuosta aukosta vuoreen. Eläpäs huoli, mennäänpäs jälestä, — puheli Mikko ja rupesi viileskelemään kaadettujen lehmäin nahkoista nahkavöitä ja niitä pääksyttäin sitomaan. Sitten sanoi hän kumppaneille, että nämä pitelisivät nahkaköyden toisesta päästä. Toiseen päähän tarttuisi hän ja laskeutuisi sen avulla vuoren sisään, sitä vuoren akkaa tavoittamaan. Kun hän sitten on siellä tehtävänsä tehnyt, nykäisee hän nuorasta ja se on vedettävä ylös. Niin suunniteltiin.

Niin tehtiinkin. Mikko laskeutui nahkanuoraa myöten alas vuoren sisään.

Vuoren sisään tultuaan tapaa Mikko Mieheläinen siellä uudet maailmat, maita ja vesiä, ja suuren linnan niiden keskellä.

Hän menee tuohon linnaan ja tekee tervehdykset. Siellä on nuori tyttö vastassa, ja kun tämä näkee hänet, sanoo se hänelle kauhistuen:

— Voi, vierahan maan mies, kyllä sinulle nyt huonosti käy!

— Kuinka niin? kysyy Mikko.

— Tämä linna on Syöjättären ja minä, joka olen yläilmoista kotoisin, olen ainoa, jonka hän on säästänyt. Muut kaikki on hän syönyt tai lyönyt mäsäksi seinään.

— Olenpa tainnut minäkin tehdä samanlaisia tempuja. Luultavasti tämä on juuri se sama akka, jonka minä tuolla yläilmoissa löin kallion juureen, niin että se ainakin sillä hetkellä jäi siihen.

— Mutta täällä vuoressa se on mahdikkaampi. Täällä et voita häntä. Tai — ehkä voitat, jos äkkiä pyörähdät tuon vesisuihkun alle ja hädän tullessa kastat siinä pääsi, neuvoi tyttö kiireisesti Mikkoa.

— No, voinhan koettaa, jos ei muu auta, vastasi Mikko.

Samassa tuli eukko siihen.

— Ahaa, täälläkö oletkin, jo olen sinua kaivannutkin! sanoi eukko ja hyökkäsi Mikkoa kohden.

— Eläpäs, kivahti Mikko, kastalsi päänsä suihkuvedessä ja tarttui eukkoon. Samassa hetkessä oli eukko mäsänä linnan seinämällä, eikä se siitä enää noussut.

Nyt oli päästävä pois vuoresta.

Olipa Mikko huomannut, että se vuoressa oleva tyttönen oli kaunis, ja hän päätti ottaa hänet mukaansa. Esitti asian työlle, ja kun tämä suostui, rupesivat he yhdessä valmistelemaan lähtöä.

Keräsivät kantamuksen talon rikkauksia suureen myttyyn ja lähtivät kulkemaan vuorenaukolle päin. Siellä mytty sidottiin nahkaköyden päähän, sen jälkeen kiinnitti Mikko siihen ensin tytön, sitten itsensä. Sitten nykäisi hän nuorasta.

Miehet aukon suulla rupesivat vetämään nuoraa ylös.

Mutta kun vetäjät näkivät nuorassa olevan suuren mytyn rikkauksia ja vielä nuoren, kauniin tytön, niin päättivät he ottaa vain nämä ja jättää Mikon vuoreen. He sieppasivat mytyn ja tytön käsiinsä, leikkasivat nuoran, ja Mikko pudota moksaita takaisin vuoren sisään.

Kumppanukset rupesivat jakamaan saalistaan, Mikko jäi vuoreen.

näköispainos ntamo 2012

9 789522 153319 >

www.ntamo.net